

[Rager.]

Der staar saa smukt i Loven, at undtaget er Arkitekthonorar, Vederlag for Udarbejdelse af Tegninger, Planer og Overslag. Men naar en Mand skal have repareret og henvender sig til en Haandværker og siger: Vær venlig at give mig et Overslag over disse Reparationer — saa ved Haandværkeren jo ikke, om Overslaget bliver udført eller ej, og han maa sikkert udarbejde en Del Overslag, som ikke fører til Arbejde. Tror man, han gør det gratis? Haandværkeren medregner det naturligvis, men det ligger skjult i Licitationstilbudet. Men medens det for Haandværkeren ligger saadan, at han skjult i Licitationssummen faar Betaling for Overslaget, imod Lovens Ord, ja, saa er det saadan for Arkitekten, der udarbejder Overslaget, at han er stillet daarligere end nogen anden i Lovforslaget omhandlet Person. Dette forekommer mig ogsaa at være uheldigt.

Jeg haaber derfor, det i Aar skal lykkes at faa en Ændring i Loven paa dette Punkt, og jeg baserer ikke saa lidt af mit Haab paa den Omstændighed, at det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har taget til Orde for det. Jeg haaber, det ærede Medlem vil sørge for, at Udvalget undersøger, om de Erfaringer, som synes at være indhentet rundt omkring fra, virkelig holder Stik. For holder de Stik, er der ikke Tvivl om, at Udvalget vil naa til en Ændring af Loven paa dette Punkt.

Jeg vil dernæst gerne gøre en enkelt Bemærkning endnu, og det er med Hensyn til selve Administrationen af Loven. Der er meget ofte klaget over, at det varer overordentlig længe, efter at Arbejderne er udført, inden Pengene betales, og jeg ved af Erfaring, hvordan mindre Haandværkere, der har haft saadant Arbejde, og som har maattet købe Materialerne paa Kredit, har haft uhyre vanskeligt ved at betale disse Materialer og i Stedet for at kunne betale dem rettidigt har maattet betale dem med en Forsinkelse, som naturligvis har medført Renteomkostninger, der ikke staar netop i det Forhold til den almindelige officielle Rentefod i Landet, som man skulde tro de kunde, men som ligger betydeligt højere. En Arkitekt oppe fra Viborg har gjort den Erfaring, som jeg lige ogsaa skal gøre opmærksom paa: „at med Hensyn til Ekspeditionen af Ansøgningerne har denne her i Kommunen været hurtigt for den Del, der sorterere under den stedlige Bygningsmyndighed, medens der for den Del, der sorterere under Landbrugs-

ministeriet, har været lang Ventetid“. Det skulde glæde mig, om man paa dette Punkt inden for Administrationen var i Stand til at faa ændret Forholdet saaledes, at en saadan Kritik ikke længere kunde rettes.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bordning): Jeg takker for Tilslutningen til Forslaget. Da jeg forstaaer, at man ønsker Forslaget behandlet i et Udvalg, skal jeg ikke gøre mange Bemærkninger i Anledning af de Ting, der er fremdraget her under Behandlingen, men der er enkelte Spørgsmaal, som er stillet, og nogen Kritik, der er fremkommet, som jeg dog synes jeg maa besvare her i Salen.

For det første sagde det ærede Medlem Hr. Øilgaard, at han var meget ked af, at man havde foretaget en Nedsikring af Tilskudsbeløbet fra 5 000 til 3 000 Kr. Jeg kan sige til det ærede Medlem, at det er sket, fordi man har næret økonomiske Betæneligheder ved fra Statens Side nu igen at gaa ind i en Ordning, som eventuelt kan føre til en lige saa stor Udgift som i Fjor. Vi har jo i Henhold til Loven i Fjor bevillet 100 Mill. Kr., som der har været Ansøgere nok til, og som altsaa er opbrugt. Dernæst maa man huske paa, at jo større Arbejder der sættes i Gang, des mere Materiale skal der til, ikke alene fordi det er større Arbejder, men fordi de store Ombygninger i Forhold til Arbejdsudgifterne kræver den store Procent Materiale, og da Materiale mangelen er meget følelig, er man simpelt hen nødt til at finde paa Begrænsninger. Det er i høj Grad af Hensyn hertil, man har foreslaaet denne Nedsættelse fra 5 000 til 3 000 Kr. Endelig kan det naturligvis ogsaa siges, at saadan som det ligger i Øjeblikket inden for de forskellige Grupper, navnlig i Landbruget, er det de største Landbrug, der har de bedste Vilkaar, og det er derfor, naar man vil tage Hensyn til det, ogsaa i høj Grad ønskeligt at støtte de mindre Ejendomme, der her er Tale om. Det er naturligvis ud fra rent saglige Hensyn, de økonomiske Hensyn og Hensynet til Materiale mangelen, at man er nødt til at holde sig til de 3 000 Kr.

Med Hensyn til Ønsket om, at Loven skulde faa tilbagevirkende Kraft, vil jeg gerne sige, at det synes mig meget betænkeligt at medtage de Arbejder, der er udført i Sommer. Man kunde maaske gøre ligesom i Fjor, da man lod Loven virke fra dens Forelæggelse i Rigsdagen. Det Arbejde og de Planer, der blev paabegyndt efter Forelæggelsesdagen, kunde maaske medregnes, men jeg synes, det vilde være betænkeligt